

10/792

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 728
Tarih: 28.04.2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI' NA

Türkiye' de var olan yolsuzluk sisteminin deşifre edilmesi, yolsuzlukla mücadele yöntemlerinin saptanması ve gerekli önlemlerin açığa çıkarılması için Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Bengi YILDIZ
Grup Başkanvekili

GEREKÇE:

Yolsuzluk, tarihin hemen her döneminde bir çıkar devşirme yöntemi olarak kullanılırken, toplum tarafından da sürekli olarak ahlaki yönden mahkum edilmiş ve dışlanmış bir uygulamadır. Özellikle kamusal alanın temel bir sorunu haline gelen yolsuzluk, kamusal çıkarın kamu çalışanlarınca karşı tarafa haksız olarak kullandırılmasıdır. Dünya Bankası ise yolsuzluğu, “...kamu gücünün özel çıkar için kullanılması” olarak tanımlamaktadır.

Yazılı kuralların yanı sıra toplumun ahlaki değerleri de yolsuzluk ve rüşvet gibi eylemlerin karşısında iken, yolsuzluğu önleyemeyen veya göz yuman yasalar, toplumsal ahlakı da yozlaşmayla karşı karşıya bırakmaktadır.

Cumhuriyetin ilk yıllarında ki bürokratik kadro, büyük oranda Osmanlı İmparatorluğu döneminde de bu görevlerde bulunanlarca devir alınmıştır. Özellikle Osmanlı döneminde, devlet içinde ki yolsuzluk olayları herkesin bildiği bir konu haline gelirken, Kanuni devrinde başlayan ve 3.Murat dönemiyle zirveye ulaşan yolsuzluk olayları, adeta devlet yönetiminin temel idare yöntemi haline gelmiştir. Ünlü Divan Şairi Fuzuli’ nin şiirinde dile getirdiği “...selam verdim rüşvet değildir diye almadı” cümlesi adeta dönemin niteliğini özetlemektedir. Cumhuriyet tarihinde de Peyami Safa, Kemal Tahir gibi bir çok edebiyatçı da yolsuzluğun nasıl sistematik bir işleyişe dönüştüğü konusunda bir çok şey yazmışlardır.

Rüşvet, özellikle kolay ispatlanamayan bir eylem olduğu için, ortaya çıkan kamu zararına endeksli sonuçlar itibariyle anlaşılabilirken, aleni biçimde ortaya çıkan yolsuzlukta oldukça sınırlıdır. Bir kamu icraatı sonucunda kamu faydası ne kadar azalmış ise, bireysel çıkar ve rantta o kadar yükselmekte ve yolsuzluğun düzeyi de bu biçimde otaya çıkmaktadır.

Türkiye de yapılan bir çok kamu icraatı, kamusal fayda açısından tartışmalı ve şaibeli ilan edilirken, yakın geçmişimizde dahi yolsuzluk iddiasından kaynaklı bir çok siyasetçi yüce divana kadar gitmiştir. Ayıca ülkemiz tarihine damgasını vuran bir çok yöneticinin yolsuzluk ve rüşvet konularına kayıtsız kaldığı da, yine bir çok habere ve eleştiriye konu olmuş, “benim memurum işini bilir” yaklaşımıyla bu tür eylemlerin övüldüğü ve meşrulaştırıldığına da halkımız tanıklık etmiştir.

Kuşkusuz yolsuzluğun kategorileri olmakla beraber, büyük ve küçük çaplı yolsuzluklar toplum ve siyasal yapı arasında ki güvensizliğin temel nedenlerinden biri haline gelmektedir. Bunun sonucunda yine zarar gören halk ve halk kültürü olmaktadır. Yolsuzluk, ücretlerdeki düşük düzey ve geçim sıkıntısının ortaya çıkarabildiği bir durum olmakla birlikte, kamuya vermiş olduğu zararlar itibariyle yoksulluğun ve işsizliğin de nedeni haline gelebilmektedir.

Türkiye’ de yapılan bir çok bilimsel araştırma yolsuzlukla demokratikleşme arasında ters orantılı bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Yine yapılan bilimsel araştırmalar sonucunda, yolsuzluk endeksiyle kamu gelirleri, kişi başına gelir, ulaştırma yatırımları ve enerji yatırımları arasında ters orantılı bir ilişki olduğu belirtilmiştir..

Yolsuzluğun devletlerin ortaya çıkmasıyla başladığı üzerinde bir çok görüş mevcutken, bu durum “çürüme” olarak nitelendirilmektedir. Ünlü, Nobel ekonomi ödüllü bilim adamı G.Becker’ ın ifade ettiği, “devletten vazgeçtiğimiz zaman çürümeden de kurtuluruz” sözü bir çok bilim adamı tarafından da kabul edilirken, devletlerde özellikle yolsuzlukla

mücadelelerini kendi meşruiyetleri için önemsemek ve yolsuzluğu asgariye çekmek sorumluluğuyla da karşı karşıyadırlar.

Avrupa Konseyi bünyesinde Yolsuzlukla Mücadele Grubunun hazırlamış olduğu raporda, Türkiye’de siyasi partilerin mali yapılarının şeffaf olmadığı dile getirilmiş, ve raporda “Türk yasaları hakimler, yabancı kuruluşlar ve özel sektörlerde oluşabilecek yolsuzluklara karşı herhangi bir yaptırım öngörmüyor, bu alanda büyük boşluklar var” demiştir. Siyasi partilerin seçim kampanyalarıyla ilgili giderlerinin de kontrol altında olmadığı vurgulanan raporda, yolsuzluğun cezalandırılmasına ilişkin kanunun “son derece karmaşık” olduğu belirtilmektedir.

Yolsuzluk veya çürüme siyasi partilerden çoğu kez bağımsız olmakla beraber, ideolojik algılarla da bağlantılı olabilmektedir. Özellikle son zamanlarda gündeme gelen ve Amerika Birleşik devletleri ve Almanya’da yürütülen soruşturmalar sonucunda bazı firmaların Türkiye’de de belli dönemlerde devlet adamlarına rüşvet verdikleri yönünde mahkeme kararları, Türkiye’de hükümetin de bu konuda zafiyeti ve rolü olduğunu gözler önüne sermektedir.

Diğer bir adı da “çürüme” olan yolsuzluk bir an önce Meclis gündemine gelmeli ve bir Araştırma Komisyonu kurulmalıdır.